

Nr 175.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till jordbrukets byggnadsstudiekommitté.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, punkten 267, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Jordbrukets byggnadsstudiekommitté för budgetåret 1947/48 beräkna ett reservationsanslag av 250 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 271, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 9 maj 1947, föreslagit riksdagen att under V huvudtiteln till Jordbrukets byggnadsstudiekommitté för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 120 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet för egen del anfört följande.

Såsom jag i det föregående anfört beräknades i årets statsverksproposition anslaget till jordbrukets byggnadsstudiekommitté endast preliminärt, enär kommitténs arbetsresultat vid tiden för samma propositions avlåtande icke förelågo så redovisade, att ett bedömande kunde ske, om och i vilken omfattning kommitténs utredningsarbete borde fullföljas under nästa budgetår. Vid statsverkspropositionens utarbetande räknades även med att det förslag, som förväntades från 1946 års utredning för byggnadsfrågor, kunde komma att påverka frågan om byggnadsstudiekommitténs framtida ställning.

Det betänkande, som framlagts av utredningen under senare hälften av december 1946 går ut på inrättandet av ett centralt organ för husbyggnadsfrågor — ett statens byggnadsinstitut — vilket skulle träda i funktion från och med budgetåret 1948/49. I samband därmed skulle byggnadsstudiekommitténs arbetsuppgifter i väsentliga delar övertagas av det tillämnade byggnadsinstitutet och i övrigt av annat nu befintligt utredningsorgan. Ett upplösande av byggnadsstudiekommittén före den 1 juli 1948 har däremot icke ifrågasatts. Betänkandet är efter avslutad remissbehandling föremål för prövning inom socialdepartementet. Det har emellertid icke visat sig görligt att till 1947 års riksdag framlägga på denna utredning grundade förslag. Under sådana omständigheter finner jag, att frågan om kommitténs fortsatta verksamhet under nästa budgetår bör bedömas oberoende av de åtgärder, som kunna föranledas av ifrågavarande utredningsförslag.

Jag anser mig därvid till en början böra erinra om att kommitténs tillsättning i oktober 1943 får ses mot bakgrunden av den i början på 1940-talet förda diskussionen om gällande ackordsprislistors tillämplighet med avseende å jordbrukets byggnader. De för kommittén ursprungligen meddelade direktiven togo främst sikte på en undersökning av arbetskostnaderna. Under utformandet av det arbetsprogram för verksamheten, varom kommittén enligt direktiven skulle inkomma med förslag, framstod det för kommittén som önskvärt ur ekonomisk och teknisk synpunkt, att undersökningarna icke bleve begränsade till enbart arbetskostnadsfrågan utan utvidgades till att omfatta

även övriga kostnadspåverkande faktorer. Kommitténs arbetsprogram fastställdes också i enlighet härmed. En första huvuduppgift för kommittén har därför blivit att söka skapa de tekniska förutsättningarna för ett billigare byggande vid jordbruket. Uppmärksamheten har därvid bl. a. ägnats åt en teknisk-ekonomisk överarbetning av byggnadernas utformning och konstruktion, undersökning av lämpliga former för materialanskaffning och förbättrande av arbetsorganisation, arbetsmetoder och hjälpmedel. Såsom kommitténs andra huvuduppgift framstår att med utgångspunkt från de sålunda vunna resultaten söka skapa underlag för en ackordsprissättning som av alla intresserade parter kan erkännas som riktig.

Av den redogörelse som kommittén nu lämnat rörande utredningsarbetets bedrivande och planering samt av vad jag i övrigt inhämtat framgår, att kommitténs arbete fortskridit så långt, att den första av de båda nämnda huvuduppgifterna till större delen slutförts och att åtskilliga värdefulla resultat kunnat uppnås. Det återstår emellertid för kommittén att efter viss komplettering av förenämnda undersökningar kring byggnadskonstruktioner och arbetsmetoder m. m. framlägga sina undersökningsresultat. Vad arbetsstudierna beträffar återstår för kommittén såsom en väsentlig uppgift att med utgångspunkt från redan genomförda byggnads- och arbetstekniska förbättringar insamla ytterligare material rörande tidsåtgångarna vid olika arbetsförlöpp i syfte att åstadkomma underlag för ackordsförhandlingar mellan arbetsmarknadens parter.

Med hänsyn till vad sålunda framkommit finner jag mig böra förorda, att anslag till kommittén får utgå även under instundande budgetår. Medelsbehovet — av kommittén beräknat till 130 000 kronor — uppskattar jag till 120 000 kronor. Beloppet bör såsom reservationsanslag alltså anvisas under femte huvudtiteln.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbrukets byggnadsstudiekommitté* för budgetåret 1947/48 under V huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 120 000 kronor.

Stockholm den 10 juni 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Larsson, Bergvall, Mannerskantz, fröken Andersson, herrar Johan Eric Ericson, Näsström, Rosenberg, Gustav Emil Andersson, Hesselbom och Ivar Persson; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Falla, Rubbestad, Mårtensson, Petterson i Dahl, Boman i Kieryd, Åkerström, Petterson i Defors, Persson i Vinberg, Jansson i Kalix och Birke.